

אין עוד מלבדו
אין יחיד ומיוחד

בית שלמה

פרשת פנחס
ה'תשנ"ג
גליון 393

פרשת פנחס
תשפ"ד
גליון 393
נא לשמור על
קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת
התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום
משטפנשט
מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
מור"ר סבי ר' ברוך חיים ב"ר אליעזר
מור"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב
ר' אלעזר ע"ה ב"ר אפרים משה
ר' זאב ב"ר משה חיים
הרה"ק רבי פנחס שפירא ב"ר משה
הרה"ק רבי חיים ב"ר משה בן עטר
רבי אריה לייבוש הלברשטאם ב"ר שמחה
הרה"ק רבי דוד משה מקרעטשניף
הרה"ק רבי אריה לייבוש ב"ר שמחה
הרה"ק רבי יעקב משה ב"ר אליעזר צבי
הרה"ק רבי דוד היילפרין ב"ר ישראל
הרה"ק רבי יהודה בן אשר
הרה"ק רבי משה דוד אשכנזי ב"ר אשר אנשיל
הרה"ק רבי יעקב אריה ב"ר שלמה
הרה"ק רבי אהרן שמואל ב"ר ישראל
הרה"ק רבי מאיר תאומים ב"ר יוסף
הרה"ק רבי נתן נטע האנווער הי"ד ב"ר משה

פרפראות בדרך מוסר
על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלקיו ויכפר על בני ישראל (כ"ה, י"ג)
כבר דיברנו מס' פעמים על עניין המילה כ"ה הקשורה לכהנים כה תברכו את בני ישראל כ"ה בכסלו חג החנוכה שבו אנו חוגגים את גבורת מתתיהו ובניו זי"ע כהנים ועוד ולכן לא בכדי כי סיפור הפיכתו של פנחס לכהן מסופר גם הוא בפרק כ"ה

יפקד ה' אלקי הרוחות לכל בשר איש על העדה - אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רעה" (כ"ז, ט"ז-י"ז)
כתב הרב צבי פסח פרנק זי"ע בספרו הר צבי י"ש לעיין כפל הבקשה וכפל הלשון והגאון בעל עמודי אש מראסיין מפרש בטוב טעם שנים הם ההולכים לפני המחנה שר הצבא הולך ראשונה כדי להורות לצבא את הדרך אשר ילכון ואת המעשה אשר יעשו וכן גם הסוס הולך לפני המחנה אך יש נפקא מינה ביניהם שר הצבא הוא מנהיג את הצבא לפי דעתו וחכמתו אבל הסוס אמנם הולך ראשונה כחלוץ לפני המחנה

עוד כתב "קשה אריכות הלשון והי"ל לכתוב כצאן בלי רועה ולשון אשר אין להם רועה משמע דוה דבר ידוע דצאן אין להם רועה ואפשר לומר דאה"נ אף דכל צאן הן תחת השגחת רועה אבל הרועה אינו מתכווין לטובתם אלא לטובתו ולתועלתו ומה שרועה לגדלם זה

"בני גד למשפחתם לצפון משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי
פעמים רבות כבר הסברנו את הנושא כי התורה היא מלשון הוראה היינו ספר הוראות שימוש לאדם כיצד עליו להתנהג וכי היא אינה ח"ו ספר סיפורים בעלמא אולם פעמים אנו נתקלים בפס' שבראיה ראשונית שטחית נראים לנו כי הינם סיפור מעשה בלבד בלי תוכן מעשי לחיי היום ויום וכדי להראות שאין הדברים כך וכי בכל פס' רמזיים לנו הוראות מעשיות בעבודת ה' בחרנו להביא דוגמא אחת מבעל המאור ושמש זי"ע הכיצד הוא מפרש את הפס' הנ"ל ומכאן נלמד כי גם בשאר פס' הדברים אמורים אלא רק צריך להתבונן לעומקם של דברים וכך יתגלו לנו בעז"ה הדברים הטמונים בתורה הקדושה ואודה ה' על שהסתייע מילתא שכן בפירושו מביא בעל המאור ושמש זי"ע את דברי האור החיים הקדוש זי"ע שיום ההילולא שלו חל בדיוק בימים אלו (ט"ו תמוז) וכך כותב בעל המאור ושמש "והנה נדייק בשמאי, כדמצינו בספר אור החיים הקדוש, שדורש גם כן בסדרא הוזה השמות, והנה התורה הקדושה היא נצחית, ומלמד אותנו במדת הצדקה, האיך לנהוג את עצמו כי ג"ד מרומז על הצדקה, שהוא ראשי תיבות גומ"ל דל"ם והנה הראשון הוא במדת הצדקה, שצריך ליתן להעני בצנעה ובסתר, שלא יבוש, כידוע מגמרא דחגיגה (חגיגה ה.) דר' ינאי, חזי להאי גברא דיהיב זוזי לעני בפרהסיא וכו', אמר לו,

משנת הצדיק - הרה"ק אהרון ברכיה ממודינא כ"ה תמוז (ראשון)

חכם אהרון ברכיה ממודינא, נולד לאביו רבי משה ולאמו אימפריאה, בשנת שמו"ח (1585), במודינא שבאיטליה. את עיקר תורתו למד מפי החכם הלל ממודינא, החכם מנחם עזריה מפאנו (הרמ"ע מפאנו), ומהחכם ישראל סרוק תלמידו של האר"י, וראשון מוסרי קבלת האר"י באיטליה. בקטנותו גדל בביתו של סבתו, אם אמו, מרת פיוריטה. אלמנת סבו חכם שלמה יעקב רפאל. אמו, אימפריאה ממשפחה חשובה ועשירה, שמוצאה ממגורשי צרפת, ואביו ר' משה היה גביר גדול,

מנכבדי הקהל במודינא. בשנת ש"ע (1610) נסמך בסמיכת חכמי צפת, על ידי חכם יום טוב צהלון, שהגיע כשליח לעיר מודינא. בביתו הקים ישיבה ותלמוד תורה, לשם היו מתקבצים המון מיהודי העיר לשמוע דברי תורה חכמה. לאחר מכן הקים בית כנסת ובית מדרש בביתו של אביו, ואף קיבל רישיון מהדוכס, כך שלא נצרך לפרוע מס לשלטונות. חכם אהרון ברכיה ממודינא נשא אישה ונולדו להם בנים ובת אחת, בתוכם חכם הלל, שהיה לאחד מחכמי העיר. חכם אהרון ברכיה ממודינא הצטיין בחכמת הקבלה, ונחשב לאחד מגדולי המקובלים באיטליה. מן החיד"א, חכם חיים יוסף דוד אזולאי כותב ששמע שאף היה לו מלאך "מגיד" משמיים שלימדו תורה. חכם אהרון ברכיה ממודינא נפטר ביים כ"ה תמוז שנת שצ"ט (1639). חיבר עשרות ספרים, מהם נשארו שמונה עשרה בכתב יד, ונדפסו ארבעה: 'מעבר יבוק' – דרשות, 'אשמורת הבוקר' – סדר תפילות למשכמי קום, 'בגדי קודש' – לימודים ותפילות, ו'מעיל צדקה' – לימוד ועבודה.

בעניין לימוד התורה כתב הרב "זה כלל גדול בכל מצווה ועבודה תדירה, וכן בעסק התורה, שצריך שיעשה בקביעות, ולא כשיזדמן לו לבד, ועל כן אמרו שצריך לקבוע לו מקום לתורתו ולתפילתו. וכן כתוב בתיקוני הזהר: כמו שהנשמה עושה, כך שורה השכינה כנגדה. נשמה שהיא קבועה בתורה ובתפילה, אזי היא מקום קבוע שהשכינה שורה עליה. אבל נשמה שאינה קבועה בתורה או בתפילה, אלא אם מזדמן לה במקרה, כך גם היא שורה עליה במקרה."

עוד כתב הרב "ויהיה משאכם ומתנכם בשוק נאה, ותיזהרו מאוד לישא וליתן באמונה, כי האמונה היא מלכות, סוד הקדושה אמונתן של ישראל, ויש לאדם לישא וליתן בה, כדי שהכל יהיה בתוך הקודש, ולא יצא לחוץ למקום השקר. כי הריווח שיהיה לכם באמונה הוא שפע הקדושה, ושכנגדו הוא שפע אל זר, חס ושלום, ובא זה ומאבד את זה. ותנו מממונכם בעין יפה לצדקה בכל יום, וכן לכל מצווה, וכל מי שייתן למצווה אינו מחסר מנכסיו, ולכך נאמר: 'כי נר מצווה' – שאלף אלפים מדליקין ממנו, ואורו במקומו עומד. ואל תונו שום אדם, שכל ממון, שאינו של יושר, הבא ליד האדם, הוא מהשפעות הבאים מכוח השטן ומצינורותיו הנשברים. ועוד כתב "הנה מזה ערות נאמנה, אמנו רחל שמסרה ג' הסימנים לבילי נישואיה לאחותה: א, נידה. ב, חלה. ג, הדלקת הנר. ועם שאישה מתקנאת בירך חברתה, כבשה תאוותה שהרחיקה מיעקב דודה כדי שלא תיכלם אחותה. ומהחסד הזה שעשתה רחל עם אחותה נתן השם שכרה כפול ומכופל כנגד הג' סימנים הנזכרים: נגד סימן נידה, פעל השם עמה נגד הטבע, שהיא הייתה עקרה, כמו שכתוב: 'ורחל עקרה' – וילדה. נגד סימן חלה, נסתובב העניין שנלקחה הבכורה מראובן, וניתנה ליוסף בכורה של רחל, וירש פי שניים בארץ ישראל. וכנגד סימן הדלקת הנר בשבת, וזתה לבנה בנימין, שחבלקו נבנה בית המקדש, מקום שבו מדליקין המנורה להעלות נר תמיד."

וכסגולה להעברת הרהורים רעים כתב הרב "טוב לומר קודם קדיש, אחר ברכת התורה וברכת כוהנים פרשת תרומת הדשן כי זמן מצוותה הייתה קודם עלות השחר, והיא טובה להעביר רוחות רעות וליישר ההרהור, ובפרט בפסוק 'אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה', ואם ירצה להוסיף בפרשת האזינו ... ואם ירצה יקרא סדר קבלת התורה שבעל פה. אך עיקרם נתקנו ליחיד, שאינו מתפלל עם הציבור או עבור בני היישובים, שאין להם מניין, שאליהם יאות לומר כולם, ערב ובוקר, חלף קדיש וקדושה וברכו, ונדפסו לזכות את הרבים. מכל מקום המרגיל עצמו בהם, יתווסף לו בהם כוח וקדושה. ואם ירצו לקצר הסדר שבכל יום, יעשו כרצונם, והנה אנו לא הנהגנו עצמנו לומר בכל יום פסוקי 'זעתה יגדל נא כוח ה' במזמור שלפני קדיש, כדי שלא להטריח על הציבור. רק בימים המיוחדים כגון שבתות וראשי חודשים, ובימים שדוידים מתמתקים, וכן כל אחד יוכל לקצר כרצונו."

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

זכר חיים – הרה"ק רבי חיים יהודה מאיר ב"ר מנחם מנדל הגר זצוק"ל זי"ע

כמבואר בש"ס ובשולחן ערוך. ולזה אפשר קוראים אנו דווקא בימים הללו את פרשת פנחס שבו נמצא כל בקרבנות מוספים שהיו מקריבים בימי החגים כאילו נאמר לנו אל תתיאשו ואל תאבדו את הביטחון אדרבה עלינו לחוג בשמחה וחדוה את הרגלים ולהתחזק באמונה ובטחון ע"י השמחה כדאייתא בכתב יד קודשו של אדמו"ר זצ"ל שהשמחה שאנו שמחים במועדי ה' ובקיום מצוותיו מראה על הגאולה העתידה כי אם לא כן לשמחה זו מה עושה בגלותנו המר אבל מכיוון שאנו בכל זאת שמחים סימן שאע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי ועתידיים אנו להיגאל ולשמוח בכט"ס בב"א וזה שרומז לו אומה החוגגת ג' רגלים אתה רוצה לעקור לא תזכה לכך כי בזכות האמונה והביטחון יגאלו

פרשה זו נקראת בימי בין המצרים ונדוע מאמרו של ההפלאה זי"ע שפנחס במקומו בבית אין לו חשיבות שהוא בבין המצרים אבל כשהוא אורח כשקוראים בה בימי המועדים הוא חשוב כאורח ואפשר להגיד לפי דרכו בהקדם דברי רש"י בפ' הקודמת (בלק כ"ב כ"ח) כי הכיתני זה שלש רגלים וברש"י רמו לו אתה מבקש לעקור אומה החוגגת שלש רגלים בשנה ואל"ר דהנה הימים הללו ימי בין המצרים שהם ג' שבועות לבכי ולמספד על החורבן הנורא שקרה את עמנו זה אלפים שנה ועדיין לא נושענו עדיין דם אחינו ואחיותינו נשפך כמים בפרט בזמן הזה שהם ימי אבלות מגודל החורבן שקרה אותנו בימי השואה האיומה ובמצב איום כזה הרי אפשר לאבד האמונה שהרי תמיד בבין המצרים רעה היא מזליהם של ישראל

"ותקרבנה בנות צלפחד בן חפר בן גלעד בן מכיר בן מנשה למשפחת מנשה בן יוסף.." (כ"ז, א)

לארץ הקודש רק למות ולהקבר בה ולא כן הוא אדרבא בזכותם ומכחם זכינו אנו בעה"י לעלות לארץ הקודש לדור בה לעבדה ולשמרה וזאת הדיגשה התורה למשפחת מנשה בן יוסף לומר ולהודיע שיסוד אהבתן ורצונן שיהי' להם חלק בארץ הי' מכוחו של יוסף אף שהוא לא אמר רק והעליתם את עצמותי מ"מ כח זה וזכות זו עמד להן שיחבבו את הארץ

וברש"י למה נאמר והלא כבר נאמר בן מנשה אלא לומר לך יוסף חבב את הארץ שנאמר והעליתם את עצמותי וגו' (בראשית ג') ובנותיו חבבו את הארץ וכו' והנה לכאורה הפרש גדול יש ביניהם יוסף אמר שיקחו אותו אחרי מותו ובנותיו חבבו את הארץ לעלות בחייהן לעבדה ולשמרה רק התורה מלמדנו שאלמלא חיבת יוסף להיאסף בארה"ק אחרי מותו לא היה לבנותיו הכח והתשוקה לעלות ארצה בחייהן וזאת לא כבימינו בעה"ר שהנכדים אומרים שהדור הקודם לא רצה ללכת

סגולה לפרנסה – הוצאות שבת ויו"ט וחינוך הילדים

הגיין שכלי היינו שהאדם לא רק לא מרוויח כסף אלא אף מוציא כסף לצורך הנ"ל ואת זה יכול לעשות רק האדם המאמין וכן לעניין חינוך הילדים כי ידוע שדרך העולם היא שההורים דואגים לעתיד ילדיהם ועל כן הם טורחים ללמדם מקצוע כדי שיהיה להם ממה להתפרנס אך האדם שמוציא כסף על לימוד תורה לילדיו מראה כי הפרנסה משמים ואילו עליו לדאוג לחינוך ילדיו לאהבת תורה ויראת שמים ואת עניין הפרנסה הוא משאיר לקב"ה לדאוג ולכן אומר הקב"ה כשאתם מראים כי כל מבטחכם בעניין הפרנסה הוא בי וכי אין אתם סומכים על עצמכם בעניין זה לא די שאתן לכם אלא אני אף יוסיף לכם יותר ממה שנקבע לכם וידוע מה שכתוב בספרים כי עניין פרנסתו של האדם הוא פועל יוצא לאמונה שיש לו בקב"ה ולכן דווקא בשני עניינים אלו של הוצאת שבת ויו"ט וחינוך הילדים הקב"ה משלם מעבר למה שנקבע לאדם מה שאין כן בשאר מצוות

מובא גמרא ביצה (ט"ז ע"ב) "תני רב תחליפא אחוה דרבנאי חוזאה כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים חוץ מהוצאת שבתות והוצאת י"ט והוצאת בניו לתלמוד תורה שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו" ונשאלת השאלה מה המיוחד שדווקא הוצאות שבת ויו"ט וכן הוצאות תלמוד תורה לילדים הם מחוץ לחשבון ההוצאות שנקבע לאדם מראש השנה ולפי גודל ההוצאה כך תהיה ההכנסה ללא התחשבות למה שנקבע לו מראש השנה ואילו שאר המצוות שאדם מקיים הם כן בתוך חשבון ההוצאות הקבוע של האדם אלא ניתן להסביר בס"ד כי שני עניינים אלו מורים על האמונה של האדם בקב"ה לפי שאדם השומר שבת ויו"ט מראה כי יש לו אמונה בקב"ה היות ובמקום ללכת לעבודה ולהרוויח כסף למחייתו האדם שובת ומשליך את יתרו על הקב"ה שהוא יפרנסו ובכך הוא מראה כי יש לו אמונה בקב"ה שלא רק שהוא שובת אלא הוא אף מוציא כספים לצורך שבידתו לצורך עונג שבת ויו"ט שזה כנגד כל